Jednorožec

Mezi některými národy kolují historky o strašidelných bytostech, které se objevují za tajemných okolností. Jedná se o pouhé výmysly? Nebo je v nich zrnko pravdy?

„Nejnezkrotnější zvíře je jednorožec, který má tělo jako kůň, hlavu jako jelen, nohy jako slon a ocas jako divoké prase. Uprostřed čela má nejméně jeden metr dlouhý roh. Chytit toto zvíře živé prý byla jedna z nejnemožnějších věcí na světě.“ Tak popisuje římský spisovatel Plinius (24 až 79 n. l.), jehož největší vášní byla příroda, jedno z nejlegendárnějších bájných stvoření. Ačkoli je Pliniův popis trochu nejasný, při jeho čtení se nám nejspíše vybaví nosorožec, jehož velikánské nohy připomínají ty sloní.

Za nejcennější byl považován roh jednorožce, hlavně jeho špička. Měl svému majiteli přinést zdraví, ochraňovat ho před útoky nepřátel a zaručit mu vítězství ve válce. Když jeden panovník daroval druhému úlomek rohu, bylo to velké vyznamenání, zároveň šlo o zvláštní důkaz náklonosti. Ve spisu z roku 1635 se uvádí, že roh jednorožce byl „stavěn na královskou tabuli, kde mezi pokrmy a lahůdkami prozradil jed tím, že se opotil“.

Jestli tedy jednorožci ve skutečnosti neexistovali, odkud pak pocházely jejich údajné rohy? Pečlivým zkoumáním starých rukopisů došli ve 20. století vědci k závěru, že se zřejmě mohlo jednat o tesák narvala, menšího ozubeného kytovce. Výsledek jejich usilovného bádání však nelze nijak doložit, existence jednorožce tak zůstává stále záhadou. A nic na tom nemění ani fakt, že narvalovi se přezdívá mořský jednorožec.

1) Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

A) za nejcennější byl považován roh jednorožce, hlavně jeho špička

B) na královskou tabuli, kde mezi pokrmy a lahůdkami prozradil jed

C) bylo to velké vyznamenání, zároveň šlo o zvláštní důkaz náklonosti

D) historky o strašidelných bytostech, které se objevují za tajemných okolností

2) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým v textu:

A) Existují důkazy, že pomocí tesáku narvala lze rozpoznat jed v jídle. ANO NE

B) Římský spisovatel Plinius popsal zvíře, které považoval za nosorožce. ANO NE

C) Když jeden panovník pomohl druhému vyhrát válku, byl mu za jeho zásluhy udělen řád. ANO NE

D) Na základě rukopisů z 20. století vědci zjistili, že domnělý jednorožec byl ve skutečnosti narval. ANO NE

3) Vypište z prvního odstavce výchozího textu přívlastky neshodné:

_____

4) Přiřaďte k jednotlivým větám slovní druh (A–F):

4.1 Smrk **napadený** kůrovci je nutné velmi rychle pokácet.

4.2 Jednání nakonec vedlo k **nalezení** přijatelného kompromisu.

4.3 Při svých loupežných výpravách zloděj nikdy neusiloval o **ničí** život.

4.4 Pro nedostatek návštěvníků zavřeli už **několikátý** podnik v našem městě.

A) sloveso C) zájmeno E) přídavné jméno

B) číslovka D) příslovce F) podstatné jméno

LIVEWORKSHEETS